शैक्षणिक पर्याययोजना

षष्ठीकक्ष्या – 2021–22

संस्कृततृतीयभाषा

रचनासमितिः

1) श्री नारायणमूर्तिः, विवेक बालिका प्रौढशाला, कोट, उडुपि मण्डलम्
2) रामचन्द्र भट्टः, सर्वकारीय बालिका प्रौढशाला, उडुपि नगरम् –576101

शैक्षणिकपर्याययोजना

शैक्षणिकवर्षः 2021–22 –अक्टोबर् मासः

कक्ष्या – षष्ठी **विषयः– तृतीयभाषा संस्कृतम्**

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक–क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	**अक्टोबर् मासः प्रथमसप्ताहः** क्रियाकलापः –1	एकादशः पाठः – स्तोत्राणि – द्वौ श्लोकौ	1.अध्यापकः स्तोत्राणि स्पष्टतया पठति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुवाचनं कुर्वन्ति। अध्यापकः श्लोकस्य तात्पर्यार्थं विवृणोति। गणपति–गुरु विषयक–विशेषणस्य स्फोरकपत्राणि प्रदर्शयति, छात्राः अर्थं जानन्ति।	अध्यापकः गणपतेः गुरोश्च चित्रं प्रदर्शयति, छात्राः तद्विषयक– स्तोत्रस्य कण्ठपाठं वदन्ति।
2.	क्रियाकलापः –2	एकादशः पाठः – स्तोत्राणि – अन्तिमौ द्वौ श्लोकौ	1.अध्यापकः स्तोत्राणि स्पष्टतया पठति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुवाचनं कुर्वन्ति। अध्यापकः श्लोकस्य तात्पर्यार्थं विवृणोति। अध्यापकः सूर्यस्य रामस्य च चित्राणि प्रदर्शयति। छात्राः तद्विषयक–विशेषणानि स्मृत्वा एकैकशः वदन्ति।	कण्ठपाठ–स्पर्धा–द्वारा मौल्यमापनम्
3	क्रियाकलापः –3	पाठान्ते विद्यमान–अभ्यास – प्रश्नोत्तराणि	अध्यापकः मार्गदर्शनं करोति, छात्राः उत्तराणि लिखन्ति।	अध्यापकः अभ्यास–सम्बन्धी–मौखिकप्रश्नान् पृच्छति, छात्राः उत्तराणि यच्छन्ति।

अभ्यासपत्रिका –1

एकवाक्येन उत्तरयत

1) सुरज्येष्टः कः?
2) विष्णुस्वरूपः ....।
3) सूर्यस्य वर्णं लिखत।
4) रामस्य पत्नी का?
5) सुखम् इत्यस्य विरुद्धार्थकपदं किम्?
6) नास्ति इत्यत्र संयुक्ताक्षरपदं चिनुत।

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक–क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	**<u>अक्टोबर् मासः</u>** **<u>द्वितीयसप्ताहः</u>**	**(दसरा–विरामकाले)** सुबन्त पदानां, क्रियापदानां स्तोत्राणां च पुनः स्मारणम्	सुबन्त पदानां, क्रियापदानां स्तोत्राणां च पुनः स्मारणम्, पठन–लेखनद्वारा पुनरावृत्तिः,	अध्यापकः गृहकार्यं परिशीलयति, मार्गदर्शनं करोति।

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक–क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	**<u>अक्टोबर् मासः</u>** **<u>तृतीयसप्ताहः</u>** क्रियाकलापः –1	द्वादशः पाठः – शरीरस्य अङ्गानि – मुखावयवानि	अध्यापकः पाठं स्पष्टतया पठति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुवाचनं कुर्वन्ति। शिक्षकः स्वशरीरे एकैकस्य अङ्गस्य स्पर्शं कृत्वा शरीर–अवयवानां परिचयं करोति।	मानवचित्रमेकं दर्शयित्वा छात्रान् पृच्छति, छात्राः अङ्गानां नामानि वदन्ति।
2.	क्रियाकलापः –2	द्वादशः पाठः – शरीरस्य अङ्गानि –शरीरमध्यभागः	अध्यापकः पाठं स्पष्टतया पठति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुवाचनं कुर्वन्ति। शरीरावयवस्य नामानि वदति। छात्राः स्वशरीरे तत्सम्बद्ध–अङ्गानि स्पर्शयन्ति।	शिक्षकः छात्रेभ्यः अङ्गानां नामलेखन– स्पर्धां आयोजयति।
3	क्रियाकलापः –3	पाठस्य पुनः स्मारणम्	अङ्गानां विषये एका क्रीडा – (उदा : एकः छात्रः अङ्गकार्यं वदति अन्यः तदङ्गं स्वशरीरे दर्शयति)	शिक्षकः परिशीलयति

अभ्यासपत्रिका –1

एकवाक्येन उत्तरयत

1) मनुष्यस्य प्रधानम् अङ्गं किम्?
2) हस्तौ ~ द्वौ :: अङ्गुल्यः ~ ....।
3) नासिकया .... जिघ्रामः।
4) कण्ठः कुत्र अस्ति?
5) अङ्गुलीषु के सन्ति?
6) कः दुर्योधनस्य ऊरुभङ्गं कृतवान्?

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक–क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	**अक्टोबर् मासः** **चतुर्थः सप्ताहः** क्रियाकलापः –1	द्वादशः पाठः –शिशुगीतम् –	अध्यापकः पद्यं सुश्राव्यं गायति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुकुर्वन्ति। गुरुः अभिनयरूपेण गीतस्य अर्थं बोधयति।	छात्रैः अभिनयं कारयति।
2.	क्रियाकलापः –2	त्रयोदशः पाठः – परिवारः जन्मदिनस्य संभ्रमः	अध्यापकः पाठं स्पष्टतया पठति। छात्राः तत् श्रुत्वा अनुवाचनं कुर्वन्ति। गृहे के के सन्ति इति छात्राः वदन्ति। अध्यापकः तेषां संस्कृतनामानि वदति।	शिक्षकः छात्रेभ्यः गृहसदस्यानां नामलेखन– स्पर्धां आयोजयति।
3	क्रियाकलापः –3	त्रयोदशः पाठः – परिवारः सम्बन्धसूचकशब्दाः	1.अध्यापकः एकैकस्य पात्रं दत्वा तैः सम्भाषणं कारयति। 2. पाठान्ते विद्यमान–षष्ठी विभक्तेः परिचयं करोति, अभ्यासं कारयति च।	शिक्षकः परिशीलयति

अभ्यासपत्रिका –1

एकवाक्येन उत्तरयत

1) कैः माला क्रियते?
2) देशहितार्थं ………..।
3) वयं कम् अर्चयाम?
4) अद्य कस्य जन्मदिनम्?
5) जन्मदिने कीदृशं स्नानं भवति?

अभ्यासपत्रिका अङ्काः –20

1) एकवाक्येन उत्तरयत 4*1=4

a) शिरसि के सन्ति?

b) महापापहरः कः?

c) अद्य कस्य जन्मदिनम्?

d) क्रीडनार्थं कुत्र गच्छाम?

2) रिक्तस्थानानि पूरयत 4*1=4

a) मम पितुः नाम …………।

b) ज्ञानवारिधौ ……………।

c) …….जन्मदिनं सन्तोषेण आचरन्ति।

d) मम मण्डलस्य नाम ………।

3) कण्ठपाठपद्यं लिखत 1*4=4

गुरुर्ब्रह्मा ………………….

…………………………………………………|

…………………………………………………

……………………. नमः।।

4) संयोज्य लिखत 4*1=4

a)	गणनाथः	धावति
b)	मारुतिः	भक्तिप्रियः
c)	नेत्राभ्यां	आञ्जनेयः
d)	पादाभ्यां	पश्यामः

5) वर्णान् विभज्य लिखत 4*1=4

१. रघुनन्दनः = र्+अ+……………………………..।

२. ललाटम् = ……………………………+म्।

३. सुविक्रम =………………………………म्+अ।

४. पितामह = ……………………………..ह्+अः।

~~*~~